

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2021. január 28. *

„Előzetes döntéshozatal – Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – 2012/13/EU irányelv – 4–7. cikk – Az I. és a II. mellékletben szereplő, jogokról szóló írásbeli tájékoztató – 2002/584/IB kerethatározat – Tájékoztatáshoz való jog a büntetőeljárás során – A jogokról szóló írásbeli tájékoztató az őrizetbe vételkor – A vádlottnak az ellene emelt váddal kapcsolatos tájékoztatáshoz való joga – Az ügy anyagaiba való betekintés joga – Európai elfogatóparancs alapján a végrehajtó tagállamban őrizetbe vett személy”

A C-649/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Spetsializirana nakazatelen sad (szakosított büntetőbíróság, Bulgária) a Bírósághoz 2019. szeptember 3-án érkezett, 2019. augusztus 20-i határozatával terjesztett elő az

IR

ellen folytatott,

a **Spetsializirana prokuratura**

részvételével folyamatban lévő büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: E. Regan tanácselnök, M. Ilešič, Juhász E., C. Lycourgos (előadó) és I. Jarukaitis bírák,

főtanácsnok: P. Pikamäe,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a cseh kormány képviseletében M. Smolek, J. Vlácil és T. Machovičová, meghatalmazotti minőségben,
- a német kormány képviseletében J. Möller, M. Hellmann és E. Lankenau, meghatalmazotti minőségben,
- a magyar kormány képviseletében Fehér M. Z. és Kissné Berta R., meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: bolgár.

- az osztrák kormány képviselőjében J. Schmoll, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében kezdetben S. Grünheid, Y. G. Marinova és R. Troosters, később S. Grünheid és Y. G. Marinova, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2020. szeptember 30-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 6. és 47. cikkének, a büntetőeljárás során a tájékoztatáshoz való jogról szóló, 2012. május 22-i 2012/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2012. L 142., 1. o.; helyesbítés: HL 2019. L 39., 28. o.) 4. cikkének, 6. cikke (2) bekezdésének és 7. cikke (1) bekezdésének, valamint a 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.; a továbbiakban: 2002/584 kerethatározat) 1. cikke (3) bekezdésének, 8. cikkének és a mellékletben szereplő formanyomtatványnak az értelmezésére, illetve e kerethatározat érvényességére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az IR ellen dohánytermékek illegális kereskedelmének vétsége miatt indított büntetőeljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2002/584/IB kerethatározat

- 3 A 2002/584 kerethatározat (5), (6) és (12) preambulumbekkezdése szerint:
„(5) [...] Emellett az elítéltek vagy gyanúsítottak – büntetőítélet végrehajtása vagy büntetőeljárás lefolytatása céljából történő – átadásának új, egyszerűsített rendszerének bevezetése lehetővé teszi a jelenlegi kiadatási eljárások bonyolultságának és a jelenlegi kiadatási eljárásokban rejlő késlekedés kockázatának a megszüntetését is. [...]”
(6) Az e kerethatározatban előírt európai elfogatóparancs az első konkrét megvalósulása a büntetőjog területén a kölcsönös elismerés elvének, amelyre az Európai Tanács az igazságügyi együttműködés »sarokköveként« utalt.
[...]
- (12) E kerethatározat tiszteletben tartja az alapvető jogokat és összhangban van az [EUSZ] 6. cikkében elismert és a [Chartában], különösen annak VI. fejezetében [helyesen: VI. címében] kifejezésre juttatott alapelvekkel. E kerethatározat egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint amely tiltja olyan személy átadásának megtagadását, aki ellen európai elfogatóparancsot bocsátottak ki, amennyiben objektív okok alapján feltehető, hogy az elfogatóparancs kibocsátására azért került sor, hogy az adott személyt neme, faji vagy vallási hovatartozása, etnikai származása,

állampolgársága, anyanyelve, politikai meggyőződése vagy szexuális irányultsága alapján vonják büntetőeljárás alá vagy megbüntessék, illetve feltehető, hogy helyzetét bármely fenti körülmény hátrányosan befolyásolhatja.

Ez a kerethatározat nem képezi akadályát annak, hogy a tagállamok a szabályszerű [helyesen: tisztességes] bírósági eljárásra, az egyesülési szabadságra, a sajtószabadságra és az egyéb médiára kiterjedő szólásszabadságra vonatkozó alkotmányos szabályait alkalmazzák.”

4 E kerethatározat 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az európai elfogatóparancs egy tagállamban kibocsátott igazságügyi hatósági határozat, amely azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam a büntetőeljárás lefolytatása, szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonnással járó intézkedés végrehajtása végett a keresett személyt elfogja és átadja.

(2) A tagállamok minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre.

(3) E kerethatározat nem érinti az [EUSZ] 6. cikkben biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának a kötelezettségét.”

5 A kerethatározat 8. cikke értelmében:

„(1) Az európai elfogatóparancs, a mellékletben szereplő formanyomtatványnak megfelelően az alábbi információkat tartalmazza:

- a) a keresett személy személyazonossága és állampolgársága;
- b) a kibocsátó igazságügyi hatóság megnevezése, címe, telefon- és faxszáma, valamint e-mail címe;
- c) annak tanúsítása, hogy az 1. és 2. cikk szerinti végrehajtható ítélet, elfogatóparancs vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozat áll rendelkezésre;
- d) a bűncselekmény jellege és jogi minősítése, különösen figyelemmel a 2. cikkre;
- e) a bűncselekmény elkövetése körülményeinek ismertetése, ezen belül az időpont, a hely és a keresett személy bűncselekményben való részvételének módja;
- f) jogerős ítélet esetén a kiszabott büntetés, illetve a bűncselekményre a kibocsátó tagállam joga szerint előírt büntetési tétel;
- g) ha lehetséges, a bűncselekmény egyéb következményei.

(2) Az európai elfogatóparancsot le kell fordítani a végrehajtó tagállam hivatalos nyelvére vagy hivatalos nyelveinek egyikére. E kerethatározat elfogadásakor vagy egy későbbi időpontban a Tanács Főtitkárságánál letétbe helyezett nyilatkozatban bármely tagállam kijelentheti, hogy elfogadja az Európai Közösségek intézményeinek egy vagy több más hivatalos nyelvén készült fordítást is.”

6 A 2002/584 kerethatározat mellékletében szerepel egy formanyomtatvány, amely részletezi az európai elfogatóparancsban feltüntetendő információkat.

A 2012/13 irányelv

- 7 A 2012/13 irányelv (3), (11), (14), (21), (27), (28) és (39) preambulumbekzdése a következket mondja ki:

„(3) A bñntetõügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerése elvének megvalósítása előfeltételként szükségessé teszi, hogy a tagállamok megbízzanak egymás bñntetõ igazságszolgáltatási rendszerében. A kölcsönös elismerés foka nagymértékben függ számos tényezõtõl, így a gyanúsítottak és vádlottak jogait garantáló mechanizmusoktól és a kölcsönös elismerés elve alkalmazásának megkönnyítéséhez szükséges közös minimumstandardoktól.

[...]

- (11) A Tanács 2009. november 30-án állásfoglalást fogadott el a bñntetõeljárársban a gyanúsítottak vagy vádlottak eljárási jogainak megerõsítését célzó ütemtervrõl [HL 2009. C 295., 1. o.] (a továbbiakban: az ütemterv). [...]

[...]

- (14) Ez az irányelv az ütemterv B. intézkedéséhez kapcsolódik. Meghatározza azokat a közös minimumkövetelményeket, amelyeket a bñncselekmény elkövetésével gyanúsított vagy megvádolt személy részére a jogaival és az ellene emelt váddal kapcsolatban adott tájékoztatásra kell alkalmazni, a tagállamok közötti kölcsönös bizalom erõsítése céljából. Ez az irányelv a Chartában és különösen annak 6., 47. és 48. cikkében megállapított jogokra épül, (az emberi jogok és az alapvetõ szabadságok védelmérõl szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény (a továbbiakban: EJEE)) 5. és 6. cikkének az Emberi Jogok Európai Bírósága általi értelmezésére támaszkodva. Ezen irányelvben a »vád« kifejezés az EJEE 6. cikkének (1) bekezdése szerinti »vád« kifejezéssel megegyezõ értelemben szerepel.

[...]

- (21) Ezen irányelvben az õrizetbe vett vagy fogva tartott gyanúsítottra vagy vádlottra vonatkozó utalások minden olyan helyzetre vonatkoznak, amikor bñntetõeljárárs során egy gyanúsítottat vagy vádlottat az EJEE – az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélkezési gyakorlatában értelmezett – 5. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében a szabadságától megfosztanak.

[...]

- (27) A bñncselekmény elkövetésével vádolt személyek számára meg kell adni a váddal kapcsolatban minden, a védelemre való felkészülésükhöz és az eljárás tisztességességének megõvásához szükséges tájékoztatást.

- (28) A gyanúsítottat vagy a vádlottat a folyamatban lévõ nyomozás lefolytatásának sérelme nélkül haladéktalanul, de legkésõbb az elsõ hivatalos – rendõrség vagy más illetékes hatóság általi – kihallgatását megelõzõen tájékoztatni kell a gyanúsítás vagy a vád tárgyát képezõ bñncselekményrõl. Az eljárás tisztességességének megõvása és a védelemhez való jog eredményes gyakorlásának lehetővé tétele érdekében megfelelő részletességgel és az eljárás adott szakaszára figyelemmel közölni kell azzal a bñncselekménnyel kapcsolatos tényállást, amelynek az elkövetésével az adott személyt gyanúsítják vagy vádolják, beleértve – amennyiben ismert – a bñncselekmény elkövetésének idejét és helyét, valamint a bñncselekmény várható jogi minõsítését.

[...]

(39) Az ebben az irányelvben előírt, az őrizetbe vételkor a jogokra vonatkozó írásbeli tájékoztatáshoz való jognak a [2002/584] kerethatározat szerinti európai elfogatóparancs végrehajtása céljából őrizetbe vett személyeket illetően is értelemszerűen érvényesülnie kell. A tagállamok számára az e személyek jogaira vonatkozó írásbeli tájékoztató megfogalmazásához nyújtandó segítség érdekében a II. melléklet tartalmaz egy mintát. A minta tájékoztató jellegű, és a Bizottság ezen irányelv végrehajtásáról szóló jelentésével összefüggésben, valamint az ütemterv valamennyi intézkedésének hatálybalépését követően felülvizsgálható.”

8 Ezen irányelv 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ez az irányelv a gyanúsítottaknak és a vádlottaknak a büntetőeljárás során az őket megillető jogokra és az ellenük szóló vádra vonatkozó tájékoztatáshoz való jogával kapcsolatos szabályokat állapítja meg. Ez az irányelv emellett az európai elfogatóparancs hatálya alá tartozó személyeknek a jogaikra vonatkozó tájékoztatáshoz való jogával kapcsolatos szabályokat is megállapít.”

9 Az említett irányelv 3. cikke a következőket írja elő:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy a gyanúsítottak és a vádlottak legalább a következő, a nemzeti jog szerint alkalmazandó eljárási jogokról haladéktalanul tájékoztatást kapjanak e jogaik eredményes gyakorlásának lehetővé tétele érdekében:

- a) ügyvéd igénybevételének joga;
- b) térítésmentes jogi tanácsadásra való bármely jogosultság, és igénybevételének feltételei;
- c) a vádra vonatkozó tájékoztatáshoz való jog a 6. cikkel összhangban;
- d) a tolmácsoláshoz és fordításhoz való jog;
- e) a hallgatáshoz való jog.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdés szerinti tájékoztatás nyújtására szóban vagy írásban, egyszerű és közérthető nyelven kerüljön sor, figyelembe véve a kiszolgáltatott gyanúsítottak és vádlottak speciális igényeit.”

10 Ugyanezen irányelv 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy az őrizetbe vett vagy fogva tartott gyanúsítottak és vádlottak haladéktalanul kézhez kapják a jogokról szóló írásbeli tájékoztatót. Lehetőséget kell nekik adni a jogokról szóló írásbeli tájékoztató elolvasására, és meg kell nekik engedni, hogy azt a szabadságelvonásuk ideje alatt a birtokukban tarthassák.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett jogokról szóló írásbeli tájékoztató a 3. cikkben meghatározott tájékoztatáson túlmenően a nemzeti jog szerint alkalmazandó alábbi jogokra vonatkozóan is tartalmaz információkat:

- a) az ügy anyagaiba való betekintés joga;
- b) a konzuli hatóságok és egy személy értesítéséhez való jog;
- c) sürgősségi orvosi ellátáshoz való jog; és
- d) a gyanúsítottak, illetve a vádlottak legfeljebb hány óráig vagy napig lehetnek megfosztva szabadságuktól, mielőtt igazságügyi hatóság elé állítják őket.

(3) A jogokról szóló írásbeli tájékoztató ezenkívül alapvető tájékoztatást nyújt az őrizetbe vétel elleni panasztételnek, a fogva tartás felülvizsgálata kezdeményezésének, illetve ideiglenes szabadlábra helyezés kérelmezésének a nemzeti jog által biztosított lehetőségeiről.

(4) A jogokról szóló írásbeli tájékoztatót egyszerűen és közérthetően kell megfogalmazni. A jogokról szóló írásbeli tájékoztató tájékoztató jellegű mintáját az I. melléklet tartalmazza.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy a gyanúsítottak és a vádlottak a jogokról szóló írásbeli tájékoztatót az általuk értett nyelven kapják meg. Ha a jogokról szóló írásbeli tájékoztató a megfelelő nyelven nem áll rendelkezésre, a gyanúsítottakat és a vádlottakat az általuk értett nyelven szóban tájékoztatják a jogaikról. Ezt követően részükre indokolatlan késedelem nélkül átadják az általuk értett nyelven készült jogokról szóló írásbeli tájékoztatót.”

11 A 2012/13 irányelv 5. cikke értelmében:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtása céljából őrizetbe vett személyek haladéktalanul kézhez kapják a jogokról szóló megfelelő írásbeli tájékoztatót, amely tartalmazza a [2002/584] kerethatározatot az alkalmazó tagállamban végrehajtó jogszabály szerint őket megillető jogokra vonatkozó információkat.

(2) A jogokról szóló írásbeli tájékoztatót egyszerűen és közérthetően kell megfogalmazni. Az írásbeli tájékoztató tájékoztató jellegű mintáját a II. melléklet tartalmazza.”

12 Ezen irányelv 6. cikke szerint:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy a gyanúsítottak és a vádlottak a bűncselekménnyről, amelynek elkövetésével gyanúsítják vagy vádolják őket, tájékoztatást kapjanak. Ezt a tájékoztatást haladéktalanul meg kell adni, és olyan részletességgel, amely az eljárás tisztességességének megóvásához és a védelemhez való jog eredményes gyakorlásához szükséges.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az őrizetbe vett vagy fogva tartott gyanúsítottak és vádlottak tájékoztatást kapjanak az őrizetbe vételük vagy fogva tartásuk okairól, beleértve a bűncselekményt is, amelynek elkövetésével gyanúsítják vagy vádolják őket.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy legkésőbb a vád tartalmának [helyesen: vádirat] bírósághoz való benyújtásakor a vádra vonatkozóan részletes tájékoztatást nyújtsanak, többek között a bűncselekmény jellegéről és jogi minősítéséről, valamint a vádlott szerepének jellegéről.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben az eljárás tisztességességének megóvásához szükséges, a gyanúsítottakat, illetve a vádlottakat haladéktalanul tájékoztassák az e cikkben foglaltakkal összhangban megadott információkban bekövetkezett bármely változásról.”

13 Az említett irányelv 7. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Amennyiben valakit a büntetőeljárás bármely szakaszában őrizetbe vesznek, illetve fogva tartanak, a tagállamok biztosítják, hogy az adott ügygel kapcsolatos, az illetékes hatóságok birtokában lévő dokumentumokat, amelyek nélkülözhetetlenek az őrizetbe vétel ellen a nemzeti jog szerinti eredményes panasztételhez, vagy a fogva tartás jogszerűsége felülvizsgálatának nemzeti jog szerinti eredményes kezdeményezéséhez, az őrizetbe vett személy vagy ügyvédje rendelkezésére bocsássák.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a gyanúsított, illetve a vádlott, vagy ügyvédjük legalább az illetékes hatóságok birtokában lévő, a gyanúsítottra vagy a vádlottra nézve akár kedvező, akár terhelő valamennyi tárgyi bizonyítékba betekinthesse az eljárás tisztességességének megóvása és a védelemre való felkészülés érdekében.

(3) Az (1) bekezdés sérelme nélkül, a (2) bekezdésben említett anyagokba való betekintést a védelemhez való jog eredményes gyakorlásának lehetővé tételéhez kellő időben, de legkésőbb a vád tartalmának [helyesen: vádirat] bírósághoz való, elbírálás céljából történő benyújtásakor biztosítani kell. Amennyiben további tárgyi bizonyíték kerül az illetékes hatóságok birtokába, az ebbe való betekintést a figyelembevétele lehetővé tételéhez kellő időben kell biztosítani.

(4) A (2) és (3) bekezdéstől eltérve – feltéve, hogy ezzel nem sérül a tisztességes eljáráshoz való jog – egyes anyagokba megtagadható a betekintés, ha a betekintés egy másik személy életét vagy alapvető jogait súlyosan veszélyeztethetné, vagy ha a megtagadás valamely fontos közérdek megóvásához feltétlenül szükséges, például abban az esetben, ha a betekintés hátrányosan befolyásolhatna egy folyamatban lévő nyomozást, vagy súlyosan sérthetné a büntetőeljárás megindításának helye szerinti tagállam nemzetbiztonságát. A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti jog szerinti eljárásoknak megfelelően az arra vonatkozó határozatot, hogy e bekezdéssel összhangban egyes anyagokba megtagadják a betekintést, igazságügyi hatóság hozza meg, vagy legalább bírósági felülvizsgálat tárgyát képezze.

(5) Az e cikkben említett betekintés térítésmentesen vehető igénybe.”

- 14 A 2012/13 irányelv I. mellékletében szerepel a jogokról szóló írásbeli tájékoztató tájékoztató jellegű mintája. Ez a melléklet kifejti, hogy „[e] minta kizárólag azt a célt szolgálja, hogy segítse a tagállami hatóságokat a jogokról szóló írásbeli tájékoztató tagállami szinten történő elkészítésében. A tagállamok számára e minta használata nem kötelező. A jogokról szóló írásbeli tájékoztatójuk elkészítése során a tagállamok módosíthatják ezt a mintát annak érdekében, hogy a nemzeti szabályaiknak megfeleljen, és kiegészíthetik további hasznos információkkal. A tagállam jogokról szóló írásbeli tájékoztatóját az őrizetbe vételkor vagy fogva tartás esetén kell átadni. Ez azonban nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy a büntetőeljárás során más esetekben írásbeli tájékoztatót adjanak a gyanúsítottaknak vagy vádlottaknak.”
- 15 Az említett minta nyolc információs rovatot tartalmaz.
- 16 A 2012/13 irányelv II. mellékletében szerepel az európai elfogatóparancs alapján őrizetbe vettek részére átadandó, jogokról szóló írásbeli tájékoztató tájékoztató jellegű mintája. Ez a melléklet kifejti, hogy „[e] minta kizárólag azt a célt szolgálja, hogy segítse a tagállami hatóságokat a jogokról szóló írásbeli tájékoztató tagállami szinten történő elkészítésében. A tagállamok számára e minta használata nem kötelező. A jogokról szóló írásbeli tájékoztatójuk elkészítése során a tagállamok módosíthatják ezt a mintát annak érdekében, hogy a nemzeti szabályaiknak megfeleljen, és kiegészíthetik további hasznos információkkal.”
- 17 Az említett minta öt információs rovatot tartalmaz.

A bolgár jog

- 18 A 2002/584 kerethatározatot a Zakon za ekstraditsiata i evropeyskata zapoved za arest (a kiadatásról és az európai elfogatóparancsról szóló törvény; DV, 2005., 46. szám) hajtja végre. E törvény 37. cikke és a törvény mellékletében található formanyomtatvány megfelel az említett kerethatározat 8. cikkének és a mellékletében szereplő formanyomtatványnak.
- 19 A Nakazatelno-protsesualen kodeks (a büntetőeljárásról szóló törvénykönyv, a továbbiakban: NPK) 65. cikke (3) bekezdésének második mondatával és 269. cikke (3) bekezdése 4. pontjának b) alpontjával nem ellentétes a jogorvoslati lehetőségek igénybevétele abban az esetben, ha a személyt a végrehajtó tagállamban őrizetbe vették.

- 20 Az NPK 55. cikke és a Zakon za Ministerstvoto na vatreshnite raboti (belügyminisztériumról szóló törvény, a továbbiakban: ZMVR) 72–74. cikke előírja, hogy a bolgár hatóságok által nemzeti elfogatóparancs alapján Bulgáriában őrizetbe vett személyt tájékoztatni kell az őt őrizetbe vett személyként, valamint az őt terheltként megillető jogokról. A ZMVR 72. cikkének (4) bekezdése, valamint az NPK 65. és 270. cikke szerint az őrizetbe vett személyt tájékoztatni kell az elfogatóparancs elleni jogorvoslat lehetőségéről, valamint arról, hogy e jogorvoslat keretében betekinthez az ügy összes iratába. Ügyvédjével közvetlenül kapcsolatba léphet, akkor is, ha kirendelt védőről van szó. Ezenkívül a bíróság hivatalból megküldi az őrizetbe vett személynek a vád tárgyává tett cselekményt részletesen leíró vádirat másolatát, valamint a tárgyalás időpontját meghatározó végzést, amely részletesen felsorolja a bírósági eljárásban őt megillető jogokat. Az őrizetbe vett személy, akit a jogairól, illetve az őrizetbe vétel jogi és ténybeli körülményeiről tájékoztattak, az őrizetbe vétel ellen a bíróság előtt haladéktalanul jogorvoslással élhet.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 21 A Spetsializirana prokuratura (szakosított ügyészség, Bulgária) IR-rel szemben adózási bűncselekmények elkövetése céljából létrejött bünszervezetben való részvétel miatt emelt vádat. A vele szemben indult büntetőeljárás előkészítő szakaszában, amelynek során két, általa választott ügyvéd segítségét vette igénybe, IR-t a terheltként őt megillető jogait illetően csupán egyes jogairól tájékoztatták.
- 22 Az IR-rel szemben indult büntetőeljárás bírósági szakaszának 2017. február 24-i kezdetén ez utóbbi elhagyta a lakóhelyét és a tartózkodási helyét nem lehetett megállapítani. A büntetőeljárás előkészítő szakaszában őt képviselő két ügyvéd úgy nyilatkozott, hogy már nem képviselik őt. Képviselte céljából új ügyvédet rendeltek ki számára.
- 23 A kérdést előterjesztő bíróság 2017. április 10-i, 2017. április 19-én másodfokon helybenhagyott végzése IR-rel szemben előzetes letartóztatás intézkedést rendelt el, ami a nemzeti elfogatóparancsnak felel meg. IR nem vett részt az eljárásban, védelmét a számára kirendelt ügyvéd látta el.
- 24 2017. május 25-én IR-rel szemben – akit továbbra sem találtak meg – európai elfogatóparancsot bocsátottak ki. A védelmére kirendelt ügyvédet egy új, szintén kirendelt ügyvéd helyettesítette.
- 25 Mivel a kérdést előterjesztő bíróság nem biztos abban, hogy az IR-rel szemben kibocsátott európai elfogatóparancs összeegyeztethető az uniós joggal, tekintettel arra, hogy nem hoztak tudomására egyes olyan jogokat, amelyek e személyt a bolgár jog alapján megillették volna, ezen elfogatóparancs visszavonásáról határozott.
- 26 Hangsúlyozza, hogy mivel úgy döntött, hogy IR-rel szemben új európai elfogatóparancsot bocsát ki, pontosításokat szeretne kapni az említett elfogatóparancshoz csatolandó információkról a 2012/13 irányelv által biztosított jogok tiszteletben tartásának biztosítása érdekében.
- 27 Először is a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy ezen irányelv rendelkezéseiből nem tűnik ki egyértelműen, hogy ezen irányelv 4. cikke, 6. cikkének (2) bekezdése és 7. cikkének (1) bekezdése alkalmazandó-e egy olyan személyre, akit európai elfogatóparancs alapján egy másik tagállam területén őrizetbe vettek.
- 28 Tudni szeretné, hogy az európai elfogatóparancs alapján őrizetbe vett személyek hivatkozhatnak-e nemcsak a 2012/13 irányelv 5. cikkében és II. mellékletében kifejezetten említett jogokra, hanem az ezen irányelv 4. cikkében és I. mellékletében foglalt jogokra is. Ez a kérdés az említett irányelv 6. cikkének (2) bekezdésében és 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt jogok tekintetében is felmerül, mivel nem biztos, hogy az európai elfogatóparancssal érintett személy ezekre hivatkozhat az európai elfogatóparancsot végrehajtó tagállamban.

- 29 Másodszor, abban az esetben, ha úgy kellene tekinteni, hogy egy európai elfogatóparancs alapján a végrehajtó tagállamban őrizetbe vett személynek rendelkezni kell mindazokkal a jogokkal, amelyek megilletnék, ha a kibocsátó tagállamban vették volna őrizetbe, a kérdést előterjesztő bíróság arra keres választ, hogy a 2002/584 kerethatározat 8. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy az európai elfogatóparancs tartalma módosítható annak érdekében, hogy a 2012/13 irányelv 4. cikke (3) bekezdésének megfelelően abban szerepeljen az e bíróság által kibocsátott elfogatóparancs elleni jogorvoslati lehetőség.
- 30 Harmadszor, amennyiben úgy kellene tekinteni, hogy a 2002/584 kerethatározat formanyomtatványában szereplő információkat nem lehet kiegészíteni, a kérdést előterjesztő bíróság arra keres választ, hogy mely más módokon lehet biztosítani az IR-t a 2012/13 irányelv alapján megillető jogok valós és tényleges gyakorlását, közvetlenül az európai elfogatóparancs alapján valamely másik tagállamban történő őrizetbe vételt követően. Ezen módok egyike állhat abban, hogy e személyt ezen irányelv 4. cikkének (3) bekezdése alapján tájékoztatják jogairól, és az említett irányelv 6. cikkének (2) bekezdése szerint az őrizetbe vétel okairól, valamint az ugyanezen irányelv 7. cikkének (1) bekezdése szerint az ügy anyagaiba való betekintés jogáról. Ez arra készítheti az európai elfogatóparancsot kibocsátó, kérdést előterjesztő bíróságot, hogy miután tudomást szerzett az említett személy őrizetbe vételéről, megküldje részére az őrizetbe vettek jogairól szóló tájékoztatót, a nemzeti elfogatóparancs másolatát és az azzal kapcsolatos bizonyítékokat, valamint a képviselőjének kapcsolattartási adatait, és ha a személy kéri, az őt érintő ügy egyéb dokumentumainak másolatát.
- 31 Negyedszer, abban az esetben, ha úgy kell tekinteni, hogy az európai elfogatóparancsot kibocsátó bíróságnak lehetősége van akár arra, hogy kiegészítse az említett elfogatóparancs szövegét az őrizetbe vett személy jogaira vonatkozó információkkal megtoldva, akár pedig arra, hogy az őrizetbe vételt követően tájékoztassa az őrizetbe vett személyt a jogairól, anélkül hogy erre vonatkozóan kötelezettség terhelné, a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy felmerül a 2002/584 kerethatározat érvényességének kérdése, amely kerethatározat nem biztosítja a 2012/13 irányelv, valamint a Charta 6. és 47. cikke értelmében az őrizetbe vett személyt megillető jogok tényleges gyakorlását.
- 32 E körülmények között a Spetsializiran nakazatelen sad (szakosított büntetőbíróság, Bulgária) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Vonatkoznak-e a vádlott 2012/13 irányelv 4. cikke (különösen 4. cikkének (3) bekezdése szerinti), 6. cikkének (2) bekezdése és 7. cikkének (1) bekezdése szerinti jogai azon vádlottra, akit európai elfogatóparancs alapján vettek őrizetbe?
- 2) Amennyiben a válasz erre igenlő: úgy kell-e értelmezni a 2002/584 kerethatározat 8. cikkét, hogy az lehetővé teszi az európai elfogatóparancs tartalmának módosítását a mellékletben szereplő formanyomtatvány tekintetében, különösen egy új szöveg beillesztését e formanyomtatványon a keresett személynek a kibocsátó tagállam bíróságaival szemben a nemzeti és európai elfogatóparancs vitatását illetően fennálló jogairól?
- 3) Amennyiben a második kérdésre a válasz nemleges: összhangban áll-e a [2002/584] kerethatározat (12) preambulumbekkezdésével, 1. cikkének (3) bekezdésével, a 2012/13 [...] irányelv 4. cikkével, 6. cikkének (2) bekezdésével, 7. cikkének (1) bekezdésével, valamint a Charta 6. és 47. cikkével, ha egy európai elfogatóparancsot a mellékletben szereplő formanyomtatvány pontos betartásával (azaz a keresett személynek a kibocsátó igazságügyi hatóságokkal szemben fennálló jogairól való tájékoztatás nélkül) bocsátanak ki, és a kibocsátó igazságügyi hatóság – miután a keresett személy elfogásáról tudomást szerzett – haladéktalanul tájékoztatja őt a jogairól, és a megfelelő iratokat megküldi számára?

- 4) Amennyiben egy európai elfogatóparancs útján őrizetbe vett személynek a [2012/13] irányelv 4. cikke, különösen 4. cikkének (3) bekezdése, 6. cikkének (2) bekezdése és 7. cikkének (1) bekezdése szerinti jogai biztosítására nincs más jogi eszköz, érvényes-e a 2002/584 kerethatározat?”

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

- 33 A német kormány fenntartásainak ad hangot az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságát illetően, azzal az indokkal, hogy a kérdést előterjesztő bíróság előtt nincs folyamatban jogvita, mivel az IR-rel szemben kibocsátott európai elfogatóparancsot visszavonták. A feltett kérdések tehát hipotetikusnak tűnnek, ezenkívül pedig csak egy új európai elfogatóparancs elfogadása szempontjából bírnának jelentőséggel abban az esetben, ha IR már nem tartózkodna Bulgária területén.
- 34 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a nemzeti bíróságok csak akkor fordulhatnak a Bírósághoz, ha eljárás van előttük folyamatban, és ha igazságszolgáltatási jellegű határozat meghozatalára irányuló eljárás keretében kell határozatot hozniuk (2005. május 31-i Syfait és társai ítélet, C-53/03, EU:C:2005:333, 29. pont; 2020. szeptember 16-i Anesco és társai ítélet, C-462/19, EU:C:2020:715, 36. pont).
- 35 A Bíróság és a nemzeti bíróságok között az EUMSZ 267. cikk alapján létrehozott együttműködés keretében kizárólag az alapügyben eljáró és a meghozandó bírósági határozatért felelős nemzeti bíróság feladata, hogy az ügy sajátosságaira tekintettel megítélje mind az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szükségességét az ítélet meghozatala szempontjából, mind a Bíróság elé terjesztett kérdések relevanciáját. Következésképpen, amennyiben a feltett kérdések az uniós jog értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság – főszabály szerint – köteles határozatot hozni (2019. október 17-i Elektorazpredelenie Yug ítélet, C-31/18, EU:C:2019:868, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 36 Ennélfogva az uniós jogra vonatkozó kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróság előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéséről való határozathozatalt, ha valamely uniós jogi szabály kért értelmezése vagy érvényességének kért értékelése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli és jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (2019. október 16-i Winterhoff és Eisenbein ítélet, C-4/18 és C-5/18, EU:C:2019:860, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 37 A jelen ügyben a jogvita jelenlegi jellege és az eljárás bírósági jellege nem kétséges, mivel a szakosított ügyészség büntetőeljárást indított – ami jelenleg is folyamatban van – IR ellen, akit azzal vádolnak, hogy adózási bűncselekmények elkövetése céljából létrejött bűnszervezetben vett részt, és amely eljárásban ügyvédet rendeltek ki.
- 38 Megjegyzendő továbbá, hogy a kérdést előterjesztő bíróság jelzi, hogy azért fordul a Bírósághoz, hogy a feltett kérdésekre adott válaszoknak megfelelően IR ellen újabb európai elfogatóparancsot bocsásson ki. Ezek alapján nem tekinthető úgy, hogy a feltett kérdések nem függenek össze a kérdést előterjesztő bíróság előtti eljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve hogy a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű.
- 39 Ezenkívül az európai elfogatóparancs kibocsátása következtében a keresett személyt adott esetben letartóztathatják, vagyis az sérti e személy személyi szabadságát. Márpedig a Bíróság úgy ítélte meg, hogy az európai elfogatóparancsra vonatkozó eljárást illetően az alapvető jogok biztosítása elsődlegesen a kibocsátó tagállam feladata. E jogok biztosítása érdekében, amely arra vezethet valamely igazságügyi

hatóságot, hogy európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatot hozzon, fontos, hogy az ilyen hatóság előzetes döntéshozatal céljából a Bírósághoz fordulhasson (lásd ebben az értelemben: 2018. július 25-i AY [Elfogatóparancs – Tanú] ítélet, C-268/17, EU:C:2018:602, 28. és 29. pont).

40 Következésképpen az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 41 Az első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2012/13 irányelv 4. cikkét, különösen annak (3) bekezdését, 6. cikkének (2) bekezdését és 7. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az azokban említett jogok vonatkoznak az európai elfogatóparancs végrehajtása céljából őrizetbe vett személyekre.
- 42 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit, hanem szövegkörnyezetét és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi (lásd többek között: 2010. május 4-i TNT Express Nederland ítélet, C-533/08, EU:C:2010:243, 44. pont; 2020. október 6-i Jobcenter Krefeld ítélet, C-181/19, EU:C:2020:794, 61. pont).
- 43 E tekintetben, ami a szóban forgó rendelkezések szövegét illeti, a 2012/13 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a tagállamok biztosítják, hogy az őrizetbe vett vagy fogva tartott gyanúsítottak vagy vádlottak haladéktalanul kézhez kapják a jogokról szóló írásbeli tájékoztatót. Ezen irányelv 4. cikkének (3) bekezdése pontosítja, hogy a jogokról szóló írásbeli tájékoztató alapvető tájékoztatást nyújt az őrizetbe vétel elleni panasztételnek, a fogva tartás felülvizsgálata kezdeményezésének, illetve ideiglenes szabadlábra helyezés kérelmezésének a nemzeti jog által biztosított lehetőségeiről.
- 44 Az említett irányelv 6. cikkének (2) bekezdése az őrizetbe vett vagy fogva tartott gyanúsítottakra és vádlottakra is vonatkozik. Ez a rendelkezés előírja, hogy a tagállamok biztosítják, hogy az őrizetbe vett vagy fogva tartott gyanúsítottak és vádlottak tájékoztatást kapjanak az őrizetbe vételük vagy fogva tartásuk okairól, beleértve a bűncselekményt is, amelynek elkövetésével gyanúsítják vagy vádolják őket.
- 45 Ami a 2012/13 irányelv 7. cikkének (1) bekezdését illeti, amely előírja, hogy amennyiben valakit a büntetőeljárás bármely szakaszában őrizetbe vesznek, illetve fogva tartanak, a tagállamok biztosítják, hogy az adott ügygel kapcsolatos, az illetékes hatóságok birtokában lévő dokumentumokat, amelyek nélkülözhetetlenek az őrizetbe vétel ellen a nemzeti jog szerinti eredményes panasztételhez, vagy a fogva tartás jogszerűsége felülvizsgálatának nemzeti jog szerinti eredményes kezdeményezéséhez, az őrizetbe vett személy vagy ügyvédje rendelkezésére bocsássák, az az említett gyanúsítottakra és vádlottakra is vonatkozik, amint az ugyanezen cikk (1) és (2) bekezdésének együttes olvasatából kitűnik.
- 46 Meg kell állapítani, hogy a szóban forgó rendelkezések szövegének elemzése önmagában nem teszi lehetővé annak meghatározását, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtása céljából őrizetbe vett személyek a 2012/13 irányelv értelmében őrizetbe vett vagy fogva tartott azon gyanúsítottak és vádlottak körébe tartoznak-e, akikre az e rendelkezésekben foglalt jogok vonatkoznak.
- 47 E körülmények között az említett rendelkezéseket szövegkörnyezetükre, valamint a 2012/13 irányelv céljára tekintettel kell értelmezni.

- 48 E rendelkezések szövegkörnyezetét illetően meg kell állapítani, hogy a 2012/13 irányelv 5. cikke kifejezetten az európai elfogatóparancs végrehajtása céljából őrizetbe vett személyek jogaira vonatkozik. E cikk (1) bekezdése értelmében a tagállamok biztosítják, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtása céljából őrizetbe vett személyek haladéktalanul kézhez kapják a jogokról szóló megfelelő írásbeli tájékoztatót, amely tartalmazza a 2002/584 kerethatározatot az alkalmazó tagállamban végrehajtó jogszabály szerint őket megillető jogokra vonatkozó információkat. Az említett cikk (2) bekezdése szerint az említett irányelv II. melléklete tartalmazza az írásbeli tájékoztató tájékoztató jellegű mintáját.
- 49 Ugyanezen cikket a 2012/13 irányelv (39) preambulumbekkezdésével összefüggésben kell értelmezni, amely kimondja, hogy az ebben az irányelvben előírt, az őrizetbe vételkor a jogokra vonatkozó írásbeli tájékoztatáshoz való jog értelemszerűen alkalmazandó az európai elfogatóparancs végrehajtása céljából őrizetbe vett személyekre is, és e preambulumbekkezdés ezzel kapcsolatban az ezen irányelv II. mellékletében található egyetlen tájékoztató mintára utal, amelynek célja, hogy segítse a tagállamokat az e személyek jogaira vonatkozó írásbeli tájékoztató megfogalmazásában.
- 50 Meg kell jegyezni, hogy ez a tájékoztató minta különbözik az említett irányelv I. mellékletében szereplő és ezen irányelv 4. cikkében említett tájékoztató mintától, amely az őrizetbe vett vagy fogva tartott gyanúsítottak és vádlottak rendelkezésére bocsátandó, jogokról szóló írásbeli tájékoztatóra vonatkozik.
- 51 Ugyanis, még ha – amint az a 2012/13 irányelv I. és II. mellékletének bevezető részéből kifejezetten kitűnik – a tagállamok módosíthatják is e két tájékoztató mintát annak érdekében, hogy azokat nemzeti szabályaikhoz igazítsák, és további hasznos információkkal egészítsék ki, az említett minták csupán egyetlen egyező rovatot tartalmaznak, mégpedig az ügyvédi segítségre vonatkozó rovatot. E minták többi rovata, amint az címükből vagy tartalmukból kitűnik, a 2012/13 irányelv I. mellékletét illetően a büntetőeljárásban gyanúsított vagy vádlott személy jogaira, ezen irányelv II. mellékletét illetően pedig az európai elfogatóparancs alapján őrizetbe vett személy jogaira vonatkozik.
- 52 Meg kell állapítani, amint azt a főtanácsnok az indítványának 44. pontjában megjegyezte, hogy a 2012/13 irányelv egyetlen rendelkezése sem írja elő, hogy az európai elfogatóparancs alapján őrizetbe vett személynek olyan írásbeli tájékoztatót kellene kézhez kapnia, amely együttesen tartalmazza az ezen irányelv I. és II. mellékletében szereplő két tájékoztató jellegű mintában foglalt információkat.
- 53 Továbbá, mivel a kérdést előterjesztő bíróság által értelmezni kért rendelkezések az őrizetbe vett vagy fogva tartott gyanúsítottakra vagy vádlottakra vonatkoznak, a 2012/13 irányelvnek a (39) preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett 5. cikke arra enged következtetni, hogy azok nem vonatkoznak az európai elfogatóparancs végrehajtása céljából őrizetbe vett személyekre.
- 54 Ezt a megállapítást megerősíti az irányelv (21) preambulumbekkezdése is, amely szerint ezen irányelvben az őrizetbe vett vagy fogva tartott gyanúsítottakra vagy vádlottakra vonatkozó utalások minden olyan helyzetre vonatkoznak, amikor büntetőeljárás során egy gyanúsítottat vagy vádlottat az EJEE – az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélkezési gyakorlatában értelmezett – 5. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében a szabadságától megfosztanak.
- 55 Amint azt a főtanácsnok az indítványának 47. pontjában megjegyezte, ez utóbbi rendelkezés arra a helyzetre vonatkozik, amelyben valamely személyt őrizetbe vettek vagy letartóztattak abból a célból, hogy e bűncselekmény elkövetése alapos gyanúja miatt az illetékes hatóság elé állítsák, vagy amikor észszerű oknál fogva szükséges, hogy megakadályozzák bűncselekmény elkövetésében vagy annak elkövetése után a szökésben. Ez a helyzet különbözik az EJEE 5. cikke (1) bekezdésének f) pontjában említett helyzettől, vagyis amikor törvényes letartóztatásra vagy őrizetbe vételre kerül sor az országba való jogtalan belépés megakadályozása céljából, vagy olyan személy törvényes letartóztatása vagy őrizetbe vétele esetén, akivel szemben kiutasítási vagy kiadatási eljárás van folyamatban. Ez utóbbi helyzet a 2002/584 kerethatározat által bevezetett európai elfogatóparancs mechanizmusának felel meg.

- 56 A 2012/13 irányelv 4. cikkének, 6. cikke (2) bekezdésének és 7. cikke (1) bekezdésének e rendelkezések szöveggörnyezetét figyelembe vevő azon értelmezését, amely szerint e rendelkezések nem alkalmazandók az európai elfogatóparancs végrehajtása céljából őrizetbe vett személyekre, megerősítik ezen irányelv célkitűzései is.
- 57 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a 2012/13 irányelvnek az irányelv tárgyát meghatározó 1. cikke megkülönbözteti a gyanúsítottak és a vádlottak jogait, illetve az európai elfogatóparanccsal érintett személyek jogait. E cikk ekképpen úgy rendelkezik, hogy ez az irányelv a gyanúsítottaknak és a vádlottaknak a büntetőeljárás során az őket megillető jogokra és az ellenük szóló vádra vonatkozó tájékoztatáshoz való jogával kapcsolatos szabályokat állapítja meg. Kifejti, hogy ez az irányelv emellett az európai elfogatóparancs hatálya alá tartozó személyeknek a jogaikra vonatkozó tájékoztatáshoz való jogával kapcsolatos szabályokat is megállapít.
- 58 E cikknek a 2012/13 irányelv (14), (27) és (39) preambulumbekzdésével való együttes olvasatából kitűnik, hogy ezen irányelv célja a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított vagy megvádolt személyek tájékoztatására vonatkozó minimumkövetelmények megállapítása annak érdekében, hogy lehetővé tegye számukra a védelemre való felkészülést és az eljárás tisztességes jellegének megóvását, ugyanakkor kitűnik, hogy az európai elfogatóparanccsal kapcsolatos eljárás sajátosságainak megőrzésére is irányul.
- 59 Márpedig az európai elfogatóparancsról szóló 2002/584 kerethatározat célja az elítéltek vagy a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítottak – közvetlenül az igazságügyi hatóságok közötti – átadása egyszerűsített és hatékonyabb rendszerének bevezetése útján az igazságügyi együttműködés megkönnyítése és meggyorsítása annak érdekében, hogy elősegítse az Európai Unió azon célkitűzésének elérését, hogy a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének azon nagy fokú bizalomra épülő térségévé váljon, amelynek a tagállamok között fenn kell állnia (2020. szeptember 24-i Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof [A specialitás elve] ítélet, C-195/20 PPU, EU:C:2020:749, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 60 Annak előírásával – az 5. cikkben –, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtása céljából őrizetbe vett személyek haladéktalanul kézhez kapják a jogokról szóló megfelelő írásbeli tájékoztatót, amely tartalmazza a 2002/584/IB kerethatározatot az alkalmazó tagállamban végrehajtó jogszabály szerint őket megillető jogokra vonatkozó információkat, a 2012/13 irányelv hatékonyan hozzájárul az egyszerűsítésre és a meggyorsításra irányuló cél megvalósításához.
- 61 Egyébiránt, ahogyan azt a főtanácsnok az indítványának 44. pontjában megjegyezte, amint a büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparanccsal érintett személyt átadják az ezen elfogatóparancsot kibocsátó tagállam hatóságainak, e személy a 2012/13 irányelv értelmében vett „vádlott” jogállást szerez, és megilleti az e jogálláshoz kapcsolódó jogok összessége, különösen az ezen irányelv 4., 6. és 7. cikkében előírt jogok. Így az említett irányelv célkitűzéseinek megfelelően felkészülhet a védekezésre, valamint biztosított számára az eljárás tisztességes jellege.
- 62 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2012/13 irányelv 4. cikkét, különösen annak (3) bekezdését, 6. cikkének (2) bekezdését és 7. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az azokban említett jogok nem vonatkoznak az európai elfogatóparancs végrehajtása céljából őrizetbe vett személyekre.

A második kérdésről

- 63 A második kérdésre, mivel azt kizárólag arra az esetre terjesztették elő, ha a 2012/13 irányelv 4. cikkét, 6. cikkének (2) bekezdését és 7. cikkének (1) bekezdését úgy kellene értelmezni, hogy az e rendelkezésekben említett jogok az európai elfogatóparancs végrehajtása céljából őrizetbe vett személyekre is vonatkoznak, az első kérdésre adott választ figyelembe véve nem szükséges válaszolni.

A harmadik és a negyedik kérdésről

- 64 Az együttesen vizsgálendő harmadik és negyedik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kéri a Bíróságtól, hogy foglaljon állást a 2002/584 kerethatározatnak a 2012/13 irányelvre, valamint a Charta 6. és 47. cikkével összefüggésben értelmezett érvényességével kapcsolatban, amennyiben e kerethatározat azt írja elő, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtása céljából őrizetbe vett személyekkel közölt információk az e kerethatározat 8. cikkének (1) bekezdésében említett és a mellékletében szereplő formanyomtatványon, illetve az irányelv II. melléklete szerinti mintában szereplő információkra korlátozódnak.
- 65 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy valamely uniós jogi aktus belső jogszerűsége nem vizsgálható egy másik, azonos jogforrási szintű uniós jogi aktus alapján, kivéve azt az esetet, ha azt ez utóbbi jogi aktus alapján fogadták el, vagy ha e két jogi aktus közül az egyik kifejezetten előírja, hogy a másikkal szemben elsőbbséget élvez (2020. december 8-i Magyarország kontra Parlament és Tanács ítélet, C-620/18, EU:C:2020:1001, 119. pont).
- 66 A jelen ügyben mind a 2002/584 kerethatározat, mind pedig a 2012/13 irányelv másodlagos jogi aktus, és a 2002/584 kerethatározatot nem – az egyébként később elfogadott – 2012/13 irányelv alapján fogadták el. Egyébiránt nincs kifejezett előírás arra vonatkozóan, hogy e két jogi aktus közül az egyik elsőbbséget élvezne a másikkal szemben. Következésképpen a 2002/584 kerethatározatnak a 2012/13 irányelv rendelkezéseivel összefüggésben értelmezett érvényességét nem kell vizsgálni.
- 67 Ezzel szemben meg kell vizsgálni e kerethatározatnak a Charta 6. és 47. cikkével összefüggésben értelmezett érvényességét.
- 68 A kérdést előterjesztő bíróság konkrétabban azt kérdezi, hogy amennyiben a 2012/13 irányelv 4. cikkében, 6. cikkének (2) bekezdésében és 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt jogok nem vonatkoznak az európai elfogatóparancs végrehajtása céljából őrizetbe vett személyekre, lehetetlenné vagy rendkívül nehézé válik-e az említett személyek számára a velük szemben kibocsátott nemzeti és európai elfogatóparancsok megtámadása.
- 69 Különösen a 2019. május 27-i OG és PI (Lübecki és zwickau ügyészség) ítélet (C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456) 70. pontjából kitűnik, hogy az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozattal szemben a kibocsátó tagállamban bírósági jogorvoslattal lehet élni, amely teljes mértékben megfelel a hatékony bírói jogvédelem követelményeinek. Márpedig ahhoz, hogy az érintett személy ténylegesen gyakorolhassa a 2012/13 irányelv által számára biztosított jogokat, azok nemcsak a kibocsátó igazságügyi hatóságoknak való átadását követően, hanem a végrehajtó tagállamban való őrizetbe vételének időpontjában meg kell hogy illessék.
- 70 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése szerint a kerethatározat nem érinti az [EUSZ] 6. cikkében biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának a kötelezettségét.
- 71 Az európai elfogatóparancsnak a kerethatározattal létrehozott rendszere a kölcsönös elismerés elvén alapul, amely maga is a tagállamok közötti kölcsönös, aziránt fennálló bizalom elvén alapul, hogy nemzeti jogrendjeik képesek az uniós szinten és különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert alapvető jogok tekintetében egyenértékű és tényleges védelmet nyújtani (2016. november 10-i Özçelik ítélet, C-453/16 PPU, EU:C:2016:860, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. október 9-i NJ [Bécsi ügyészség] ítélet, C-489/19 PPU, EU:C:2019:849, 27. pont).
- 72 Ennek keretében, amikor az európai elfogatóparancs kibocsátása azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam büntetőeljárás lefolytatása végett a keresett személyt elfogja és átadja, e személy számára az eljárás kezdeti szakaszában már biztosítani kellett azon eljárási garanciákat és alapvető jogokat, amelyek védelmét a kibocsátó tagállam igazságügyi hatóságainak az alkalmazandó nemzeti jog alapján,

többek között nemzeti elfogatóparancs kibocsátása céljából biztosítania kell (lásd ebben az értelemben: 2019. május 27-i OG és PI [Lübecki és zwickauai ügyészség] ítélet, C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 66. pont; 2019. október 9-i NJ [Bécsi ügyészség] ítélet, C-489/19 PPU, EU:C:2019:849, 33. pont).

- 73 A Bíróság így már megállapította, hogy az európai elfogatóparancs rendszere a keresett személyt megillető eljárási jogok és alapvető jogok kétszintű védelmét tartalmazza, mivel a nemzeti határozat – mint amilyen egy nemzeti elfogatóparancs – meghozatala során első szinten biztosított bírósági védelemhez hozzájárul az a bírósági védelem, amelyet az európai elfogatóparancs kibocsátása során második szinten kell biztosítani, amely elfogatóparancs kibocsátására adott esetben az említett nemzeti bírósági határozat meghozatalát követően rövid határidőn belül sor kerülhet (2019. május 27-i OG és PI [Lübecki és zwickauai ügyészség] ítélet, C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 67. pont; 2019. október 9-i NJ [Bécsi ügyészség] ítélet, C-489/19 PPU, EU:C:2019:849, 34. pont; 2019. december 12-i Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg és Openbaar Ministerie [Lyoni és tours-i ügyész] ítélet, C-566/19 PPU és C-626/19 PPU, EU:C:2019:1077, 59. pont).
- 74 Mivel az európai elfogatóparancs kibocsátása sértheti az érintett személynek a Charta 6. cikkében rögzített szabadsághoz való jogát, e védelem magában foglalja, hogy a hatékony bírói jogvédelemhez kapcsolódó követelményeknek megfelelő határozatot hozzanak, legalább az említett védelem egyik szintjén (2019. május 27-i OG és PI [Lübecki és zwickauai ügyészség] ítélet, C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 68. pont; 2019. december 12-i Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg és Openbaar Ministerie [Lyoni és tours-i ügyész] ítélet, C-566/19 PPU és C-626/19 PPU, EU:C:2019:1077, 60. pont).
- 75 Az érintett személy jogai védelmének második szintje magában foglalja különösen, hogy a kibocsátó igazságügyi hatóság ellenőrzi az elfogatóparancs kibocsátásához szükséges feltételek tiszteletben tartását, és objektív módon megvizsgálja a kibocsátás arányos jellegét, figyelembe véve minden terhelő és mentő bizonyítékot, anélkül, hogy ki lenne téve a külső – különösen a végrehajtó hatalom részéről – utasíthatóság kockázatának (2019. december 12-i Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg és Openbaar Ministerie [Lyoni és tours-i ügyész] ítélet, C-566/19 PPU és C-626/19 PPU, EU:C:2019:1077, 61. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 76 Hozzá kell tenni, hogy – amint azt a főtanácsnok az indítványának 81. pontjában megjegyezte – a 2002/584 kerethatározat a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés területén elfogadott más uniós szabályozásokban, köztük a 2012/13 irányelvben meghatározott, a hatékony bírói jogvédelemre vonatkozó biztosítékok átfogó rendszerébe illeszkedik, amely szabályozások célja, hogy az európai elfogatóparancs alapján keresett személy számára elősegítsék jogainak gyakorlását.
- 77 Márpedig, amint az a jelen ítélet 61. pontjában már megállapításra került, a büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparanccsal érintett személy az ezen elfogatóparancsot kibocsátó tagállam hatóságainak történő átadásakor a 2012/13 irányelv értelmében vett „vádlott” jogállást szerez, és ily módon megilleti az ezen irányelv 4., 6. és 7. cikkében előírt, az ezen jogálláshoz kapcsolódó jogok összessége, így az említett irányelv célkitűzéseinek megfelelően felkészülhet a védekezésre, valamint biztosított számára az eljárás tisztességes jellege.
- 78 Ezenkívül, ami az európai elfogatóparanccsal érintett személynek a kibocsátó tagállam illetékes hatóságai részére történő átadását megelőző időszakot illeti, meg kell jegyezni egyrészt azt, hogy a 2002/584 kerethatározat 8. cikke (1) bekezdésének d) és e) pontja előírja, hogy az európai elfogatóparancsnak tartalmaznia kell a bűncselekmény jellegére és jogi minősítésére, valamint a bűncselekmény elkövetése körülményeinek ismertetésére vonatkozó információkat, beleértve az elkövetés helyét és a keresett személy bűncselekményben való részvételének módját is. Márpedig, amint arra a főtanácsnok az indítványának 79. pontjában rámutatott, ezek az információk lényegében megfelelnek a 2012/13 irányelv 6. cikkében említett információknak.

- 79 Másrészt a hatékony bírói jogvédelemhez való jog nem követeli meg, hogy a kibocsátó tagállam joga által a büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozattal szemben biztosított jogorvoslati jogot az érintett személy e tagállam illetékes hatóságainak történő átadása előtt gyakorolhassa (lásd ebben az értelemben: 2019. december 12-i Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg és Openbaar Ministerie [Lyoni és tours-i ügyész] ítélet, C-566/19 PPU és C-626/19 PPU, EU:C:2019:1077, 69–71. pont).
- 80 Ennélfogva a hatékony bírói jogvédelemhez való jog megsértése nem következhet pusztán abból a körülményből, hogy a büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparanccsal érintett személyt nem tájékoztatják a kibocsátó tagállamban rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekről, és csak a kibocsátó tagállam illetékes hatóságainak történő átadást követően kap betekintést az ügy irataiba.
- 81 A fenti megfontolásokból következik, hogy a harmadik és a negyedik kérdés vizsgálata nem tárt fel egyetlen olyan tényezőt sem, amely érinthetné a 2002/584 kerethatározatnak a Charta 6. és 47. cikkével összefüggésben értelmezett érvényességét.

A költségekről

- 82 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A büntetőeljárás során a tájékoztatáshoz való jogról szóló, 2012. május 22-i 2012/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkét, különösen annak (3) bekezdését, 6. cikkének (2) bekezdését és 7. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az azokban említett jogok nem vonatkoznak az európai elfogatóparancs végrehajtása céljából őrizetbe vett személyekre.**
- 2) Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik és a negyedik kérdés vizsgálata nem tárt fel egyetlen olyan tényezőt sem, amely érinthetné a 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározatnak az Európai Unió Alapjogi Chartája 6. és 47. cikkével összefüggésben értelmezett érvényességét.**

Aláírások